

som bekendt have faaet deres Gaarde uden Kjøbesum, skulde frasalde sin Ret; men forøvrigt er der saa mange Arvesætere, at der kun vil udfordres et ganske ubetydeligt Pengebeløb for hver Enkelt, for at erstatte disse Kjørler, hvilket ogsaa gjælder med Hensyn til Spørgsmaalet, om Kjørlerne for Amtsforvalteren skulde bortfalde, fordi denne Kjørsel som et Embedsmoment ved Vacance skulde bortfalde. Den forrige Finanzminister har ikke forstaaet Loven om Amtsforvalternes Lønning saaledes, han har forstaaet denne Lov om Emolumenter, som udredes af Staten, og det er jo ligefrem en Byrde for en Embedsmand, naar han uden Bederlag derfor skulde sørge for Kjørselen i disse Embedsreiser. Jeg maa bemærke, at der iøvrigt slet ingen Banffeligheder frembyder sig, naar man gaar frem efter Loven af 4 Juli 1850; thi saavidt jeg erindrer, er det bestemt, at Commissionerne slet ikke have at befatte sig med Afgjørelsen af Rettighedens Eksistens, men kun at ansætte Bederlaget, og dernæst staaer det til Bedkommende at bringe Spørgsmaalet under Afgjørelse af Domstolene, hvilket disse velhavende og selvstændige Arvesætere paa Nyttergodset ogsaa have benyttet sig af. Jeg er ganske overbevist om, at Domaineadministrationen for Amtmændenes Bedkommende ikke forlange, Afløsning, men hvor den anseer Sagen for tvivlsom, vil den forlange Afløsningen, og Spørgsmaalet vil saa ikke blive om Kjørslen selv, men om Afløsningssummen. Jeg antager forøvrigt, at det vigtigste Spørgsmaal — om Kjørlerne gjælde for de fremtidige Embedsforretninger — vil være afgjort ved endelig Dom, førend disse Afløsningscommissioner kunne træde i Virksomhed.

Alberti: Jeg vil blot i Anledning af den ærede Ministers Foredrag bemærke, at jeg ikke troer, at der vil komme nogen bestemt Afgjørelse ud af de Domme, som der ventes. Jeg kjender specielt de Sager, til hvilke den ærede Minister sigtede; de angaae ganske specielle Tilfælde, og der kan argumenteres meget forskjelligt for hver af disse. I det ene Tilfælde har Amtsforvalteren i Kronborg District forlangt, men ikke faaet, en Vogn for

at kjøre til en Skovauktion, og indkassere Pengene; i det andet Tilfælde har han forlangt, men ikke faaet, en Vogn for at kjøre hen til en af Skovene, og udbetale Arbejderne deres Løn. Naar man historisk gennemgaaer Skovkassereens Forretninger, saa finder man, at det er to forskjellige Spørgsmaal, idet Regimentskriverne tidligere have været Kassere ved Skovauktionerne, men iøvrigt ikke have havt Forretninger som Skovkassere. Jeg nævner dette, hvor minutieust dette end er, for at begrunde den Mening, jeg har, at Domstolene ikke ville komme til at afgive noget almindeligt Præjudicat om, hvad der kan fordres efter Arvesættersjødernes Indhold, de ville kun som sædvanligt sige: i det og det Tilfælde skal det og det være Ret, uden at afgjøre Noget om Spørgsmaalet i Almindelighed, og derfor troer jeg, at det vilde være af stor Interesse, om der blev givet almindelige Regler ved disse Afløsningsforetagender. Det andet Punkt i den ærede Ministers Foredrag, hvortil jeg skal knytte en Bemærkning, er det, at han mener, at Spørgsmaalet om, hvordis disse Kjørler i Fremtiden skulle præstere, snart vil blive afgjort, og han har sagt, at det jo blot vil være Afløsningscommissionens Sag at fastsætte Bederlagets Størrelse, men, om det skal udredes, bliver en Sag, der i Tvivlstilfælde skal afgjøres af Domainedirecteuren (Indenrigsministeren: Nei, af Domstolene!). Jeg troer nu ikke, at Commissionerne af sig selv kunne tage Bestemmelse derom, men maaskee kunne de gjøre det efter Instrux fra Domainedirecteuren. Men hvad jeg i Særdeleshed vilde fremhæve, da jeg før talte om denne Side af Sagen, det er, at det jo er ligefrem, at naar den Kjørsel, hvis Berettigelse kan være omvistet, skal afløses, saa ville de paagjældende Arvesætere ikke udsætte sig for den Beføstning, der er forbunden med at føre Proces derom, naar de vide, at de kun skulle præstere Kjørlerne, saalange en bestemt Embedsmand lever. Der er jo netop den store Forskjel paa Afløsningsvederlaget efter dette Lovforslag og de tidligere Hoversafløsningslove, at de tidligere gjaldt kun for den paagjældende Fæsters Levetid, men efter den foreliggende Lov skal Afløsningen være en